

Dünya tıp tarihine geçecek başarı: İlk sekizli çapraz karaciğer nakli İnönü Üniversitesinde yapıldı

- Karaciğer naklinde dünya lideri Türkiye'den yeni rekor: 16 eş zamanlı ameliyatla, 150 sağlık çalışanıyla gerçekleştirilen nakil başarıyla tamamlandı

- İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakli Enstitüsü Prof. Dr. Yılmaz: "Küresel çapraz karaciğer nakillerinin yüzde 90'ı Malatya'da yapılıyor. Küresel lideriz. 9'lu ve 10'lu çapraz nakiller de yapabiliriz"

- "Amaç rekor kırmak değil hastalara organ sunabilmek"

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Özvar: "Bu büyük başarıyla gurur duydum. Dünyada ilk kez gerçekleştirilen nakil, Türk yükseköğretiminin, bilim insanlarımızın ve sağlık sistemimizin küresel ölçekte ulaştığı seviyeyi göstermesi bakımından son derece kıymetli"

-İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Karaciğer Nakli Enstitüsü, dünya tıp tarihine geçecek bir başarıya daha imza attı. Prof. Dr. Sezai Yılmaz liderliğindeki ekip, dünyanın ilk eş zamanlı sekizli çapraz karaciğer naklini gerçekleştirerek organ nakli alanında yeni bir sayfa açtı.

16 Haziran 2026

Daha önce dünyanın ilk canlıdan dörtlü, beşli, altılı ve yedili çapraz karaciğer nakillerini de gerçekleştiren merkez, bu operasyonla kendi rekorunu bir kez daha geliştirmiş oldu.

- Eş zamanlı 16 ameliyat

Sekizli çapraz karaciğer nakli kapsamında 8 verici ve 8 alıcı olmak üzere toplam 16 ameliyat eş zamanlı olarak gerçekleştirildi. Türkiye'de karaciğer nakillerinin yaklaşık yüzde 80'i canlı vericilerden gerçekleştiriliyor. Ancak vericilerin önemli bir bölümü kendi yakınlarıyla tıbben uyum sağlayamıyor. Bu noktada çapraz nakil sistemi devreye giriyor.

Çapraz nakillerde, bir hastaya organ veremeyen verici başka bir hastayla eşleştirilirken, onun yakını da farklı bir hastaya donör olabiliyor. Böylece uyumsuzluk sorunu bilimsel eşleştirme yöntemleriyle aşılabiliyor.

- Başarıda ABD'deki Türk bilim insanlarının rolü büyük

Malatya'daki bu başarının arkasında yine Türk bilim insanları var. Nakillerin algoritması ABD'de, Boston College ekonomi profesörleri Tayfun Sönmez ve Utku Ünver tarafından geliştirilen eşleştirme modeliyle yürütülüyor. Kan grubu, karaciğer boyutu, anatomik yapı ve verici güvenliği gibi çok sayıda kriter değerlendirilerek oluşturulan eşleşmeler, organ bekleyen hastalar için hayati önem taşıyor.

Çapraz nakillerde tüm ameliyatlar birbirine bağlı bir zincir şeklinde ilerliyor. Zincirde yer alan verici veya alıcılardan herhangi birinin son anda vazgeçmesi durumunda tüm eşleşme sistemi bozulabileceği için operasyonların tamamı aynı anda başlatılıyor.

Bu tür operasyonlarda tüm alıcı ve verici

ameliyatları domino taşı gibi birbirine bağlı ilerliyor. Zincirde yer alan verici veya alıcılardan herhangi birinin son anda vazgeçmesi durumunda tüm eşleşme sistemi bozulabiliyor. Bu nedenle operasyonların tamamı aynı anda başlatılıyor.

22 saat süren operasyon için enstitünün ameliyathane ve yoğun bakım kapasitesinin büyük bölümü kullanılırken, cerrah, anestezi uzmanı ve hemşire olmak üzere 150 sağlık personeli görev aldı.

- Dünyadaki çapraz nakillerin merkezi Malatya

Canlı vericili karaciğer naklinde dünyanın en önde gelen merkezi olan İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakli Enstitüsü, çapraz karaciğer nakillerinde de açık ara lider konumda bulunuyor.

Küresel çapraz karaciğer nakillerinin yaklaşık yüzde 80 ila 90'ı Malatya'da gerçekleştirilirken, merkezde yapılan çapraz karaciğer nakli sayısı 400'ü aştı. Bu alanda ikinci sırada yer alan Hindistan'daki merkezde ise yaklaşık 100 çapraz nakil gerçekleştirildi.

- Dünyada en fazla 3'lü nakil gerçekleştirilebildi

İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Karaciğer Nakli Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Sezai Yılmaz ve ekibi **sekizli çapraz karaciğer nakli ile bu alandaki rakipsizliğini tescilledi.**

Dünyada 3'lü karaciğer nakli gerçekleştirebilen Türkiye haricinde 3 ülke varken, canlıdan 4'lü, 5'li, 6'lı ve 7'li çapraz karaciğer nakilleri yalnızca İnönü Üniversitesi Merkezi Karaciğer Nakli Enstitüsünde gerçekleştirilmişti. 8'li nakille merkez kendi rekorunu bir kez daha geliştirmiş oldu.

- "8'li çapraz nakil, karaciğer komasına giren hastaların tek umuduydu"

8'li çapraz naklin ortaya çıkış nedenini anlatan Prof. Dr. Yılmaz, çapraz karaciğer nakli havuzunda bulunan bazı hastaların durumlarının kritik seviyeye ulaştığını söyledi. Yılmaz, "İki hastamızın ileri derecede karnında asit birikimi ve sarılığı mevcuttu. Böbrek fonksiyonları da bozulmaya başlamıştı. Bir hastamız da hepatik ensefalopati dediğimiz karaciğer komasına girmişti." dedi.

Bu üç hastayı kapsayan eşleştirme sonucunda 8'li çapraz modelin ortaya çıktığını belirten Yılmaz, "24 hastadan oluşan bir havuz ve 29 donör arasından yapılan eşleştirme sonucunda böyle bir model karşımıza çıktı. Bunun üç hastamızı birden kurtaracağını düşünerek 8'li çapraz karaciğer nakli yapmaya karar verdik." diye konuştu.

- "9'lu ve 10'lu çapraz nakiller de yapabiliriz"

Operasyonun çok büyük bir organizasyon gerektirdiğini, 150'nin üzerinde sağlık çalışanının görev aldığını aktaran Prof. Dr. Yılmaz, "İnönü Üniversitesi Karaciğer Nakil Enstitüsü'nde bugün 8'li yaptık ama 9'lu, 10'lu çapraz karaciğer nakilleri bile yapılabilir. Uygun fiziki olanaklar, operasyon teçhizatı ve karaciğer nakil ekibi olarak bu kadar geniş transplantasyonu yapmaya muktedir bir yapımız var." dedi.

- "Amaç rekor kırmak değil, hastalara organ sunabilmek"

Çoklu çapraz nakillerin temel amacının daha fazla hastaya ulaşmak olduğunu belirten Prof. Dr. Yılmaz, "Amaç çoklu çapraz yapmak değil. Amacımız çapraz karaciğer nakli havuzunda çok bekleyen veya çok acilleşen hastalara bir şekilde ümit sunabilmek, organ sunabilmek." ifadelerini kullandı.

Yılmaz, ameliyatların son hastanın çıkışına kadar

yaklaşık 16 saat sürdüğünü, iki hastada damar revizyonu yapılması nedeniyle toplam operasyon süresinin 22 saate ulaştığını belirterek, “Hastalarımızın iyi olması, herhangi bir şu anda sorunlarının olmaması bizim için en büyük mutluluk kaynağı. Bu kadar yorgunluğun üzerine hastalarımızın iyi olması her şeye çare oluyor.” dedi.

- Özvar: “Bu büyük başarıyla gurur duydum”

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar da gerçekleştirilen nakille ilgili şu açıklamayı yaptı:

“İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Karaciğer Nakli Enstitüsünde gerçekleştirilen dünyanın ilk eş zamanlı sekizli çapraz karaciğer nakli dolayısıyla İnönü Üniversitemizi, Turgut Özal Tıp Merkezimizi, bu tarihi başarıya liderlik eden Prof. Dr. Sezai Yılmaz hocamızı ve tüm sağlık ekibini gönülden tebrik ediyorum. Dünyada ilk kez gerçekleştirilen bu nakil, Türk yükseköğretiminin, bilim insanlarımızın ve sağlık sistemimizin küresel ölçekte ulaştığı seviyeyi göstermesi bakımından son derece kıymetlidir.

Bu büyük başarıyla gurur duydum. Üniversitelerimiz tıp ve sağlık alanındaki çalışmalarıyla yalnızca ülkemize değil tüm dünyaya örnek olmaya devam ediyor. İnönü Üniversitemizin organ nakli alanında yıllardır sürdürdüğü öncü çalışmaların böylesine önemli bir bilimsel ve insani başarıyla taçlanması hepimiz için iftihar vesilesidir.

Hastalara umut olan, bilimsel bilgi ve tecrübeleriyle dünya tıp literatürüne yön veren tüm akademisyenlerimizi, hekimlerimizi ve sağlık çalışanlarımızı kutluyor, başarılarının devamını diliyorum."

GÜNCELLEME TARİHİ: 16.06.2026